

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/3846-3
Saksbehandler Hege K. Kirkhusmo

Utvalg	Møtedato
Utvalg for livsløp og kultur	10.12.2025
Kommunestyret	18.12.2025

Anmodning om bosetting av flyktninger i 2026

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Risør kommune imøtekommer IMDI`s anmodning om å bosette til sammen 24 flyktninger i 2026.

Sammendrag

IMDi ber om at Risør kommune bosetter til sammen 24 flyktninger i 2026.

Risør kommune har planlagt for og budsjettet med å bosette 25 flyktninger i 2026 og deretter med 25 pr år i perioden. Anmodningen er i tråd med det kommunens selv mener er forsvarlig sett at de store flykntingetallene til Norge fortsetter.

Bakgrunn

Kriterier for fordeling mellom kommuner

IMDi og departementet vurderer følgende faktorer:

- **Levekårsutfordringer:** Kommuner med store sosiale utfordringer eller høy innvanderandel blir i mindre grad anmodet [\[regjeringen.no\]](https://www.regjeringen.no)
- **Sekundærflytting:** Kommuner som mottar mange flyktninger som flytter fra andre kommuner får mindre anmodning
- **Mulighet for arbeid og integrering:** Kommuner med gode jobbmuligheter og integreringstilbud prioriteres
- **Geografisk spredning:** Bosettingen skal fordeles over hele landet
- **Kommunens egne vedtak:** Kommunen bestemmer selv hvor mange de vil ta imot, og om de vil ta imot enslige mindreårige

Siden 2024 har antallet flyktninger som er kommet til Norge gått ned. Nå øker tallene igjen og hittil i 2025 har Norge bosatt rundt 10 000, de aller fleste er fra Ukraina. For neste år er det anslått at det kommer rundt 13 000 flyktninger som vil trenge et sted å bo rundt om i landets kommuner. Risør kommune er anmodet om å bosette 24 flyktninger i 2026.

Saksopplysninger

Økonomiske konsekvenser

Antall flyktninger som mottas utløser integreringstilskudd som legger grunnlag for å dekke utgifter til etablering, introduksjonsstønad, støtte til livsopphold og til drift av flyktningtjenesten og de andre involverte kommunale tjenestene (skole, barnehage, helsetjenester m.m).

Alle kommuner som bosetter flyktninger, får tilskudd etter samme satsstruktur og nivå. Det er ulike satser for hvert år kommunen mottar integreringstilskudd for en person. Tilskuddet blir som regel utbetalt i fem år. Integreringstilskuddsordningen omfatter tilskudd for år 1 (bosettingsåret), tilskudd for år 2–5, ekstra engangstilskudd for personer over 60 år (eldretilskudd), ekstra engangstilskudd for barn 0–5 år (barnehagetilskudd) og tilskudd for bosetting av personer med nedsatt funksjonsevne og/eller adferdsvansker.

De siste årene har Risør kommune hatt høye utgifter til introduksjonsstønad. De med kollektiv beskyttelse, ukrainerne, har en rett og ikke plikt til å delta i introduksjonsprogrammet. Vi har fått utsøkt mange i målgruppen for programmet og så godt som alle har takket ja til å delta.

Flere kommuner påpeker at integreringstilskuddet ikke lenger finansierer fullt ut de kostnadene kommunene har. KS har gjort beregninger som konkluderer med at i 2024 så finansierte tilskuddet kun 90,9% av kostnadene. Med en nominell videreføring av tilskuddssatsene i 2025 og 2026 så synker dekningsgraden ytterligere, trolig til rundt 89%.

Det ordinære innbyggertilskuddet / rammetilskuddet er ikke tatt med i denne beregningen.

[beregningsutvalgets-rapport-for-2024---kommunenes-utgifter-til-bosetting-og-integrering-av-flyktninger.pdf](#)

[Integreringstilskudd | IMDi](#)

Andre driftsmessige konsekvenser

Skole og barnehage

Som et utgangspunkt for beregning av kapasitet som skoler og barnehager må planlegge for, er det antatt at ca. 1/3 av flyktningene er barn og elever mellom 0 og 15 år. En anmodning om 24 flyktninger vil da kunne gi ca. 8-10 barn til våre barnehager og skoler. Ut fra denne antakelsen kan en fordele barna med ca. 1/3 til barnehage og 2/3 til skole. Dette er selvsagt meget usikre tall. For barnehage vil dette kunne bety ca. 2-4 barn og for skole vil det kunne utgjøre 5-7 barn, fordelt mellom barneskoler og ungdomsskole. Dette kommer i tillegg til barna som eventuelt kommer på familiegjenforeninger.

For både barnehager og skoler kreves det ekstra ressurser for å følge opp barn og elever med tanke på språkopplæring, morsmålsopplæring og også andre utfordringer som barna og familiene står i.

Når foreldrene skal delta i introduksjonsprogrammet med oppstart innen 3 måneder etter bosetting må barna i alderen 1 – 5 år få plass i barnehage. Det er nå ett hovedopptak for barnehage, 1. mars, men dersom det er ledig kapasitet tas det inn barn der det er ledige plasser. Det har vært noen utfordringer med fulle barnehager i sentrum og det meldes om fulle barnehager innværende barnehageår også. Det har lyktes å bosette mer ute i distriktene og det har hjulpet på denne situasjonen. Det er positivt å bosette i hele kommunen, det er kapasitet i både barnehager og i skoler både på Søndeled og på Hope.

Grunnskolen

Ved Risør barneskole informeres det om at det er positivt med mangfoldet på skolen, samt at man har et godt opplegg for elever som har behov for forsterket norskopplæring. Allikevel har det vært krevende ved skolen de siste årene, med mange elever i innføringsklasse og dertil knappe ressurser.

Det oppleves bra at bosetting skjer i hele kommunen slik det har vært gjort det siste året. For Hope oppvekstsenter meldes det om at det har vært svært positivt å få 7 nye barn til skole og barnehage. De nye barna ble raskt inkludert og invitert inn på fritiden. På skolen og i barnehagen har det vært jobbet godt med begreper og kommunikasjon med andre.

På ungdomsskolen har det vært rapportert om utfordringer og det har blitt jobbet med å opprettholde gode klassemiljøer. Det oppleves utfordrende å få en del av elevene integrert i skolemiljøet på tilfredsstillende måte. Noen av elevene som er kommet som flyktninger omgås i mindre grad andre norske elever i skoletiden utenfor klasserommet. Elevene holder seg ofte for seg selv i friminutt, og fører samtaler på eget språk, men det er selvsagt også her individuelle forskjeller. Skolen setter inn tiltak for å forsøke å inkludere alle elever.

Risør ungdomsskole har for tiden 15 elever som har vedtak om opplæring i særskilt norsk. Av disse er 11 ukrainske flyktninger. Skolen tilbyr elevene 228 årstimer med særskilt språkopplæring (norsk 2). Dette utgjør 4 økter a 90 minutter per uke. Undervisningen gjennomføres av kompetente pedagoger. Der den ene har spesialundervisning som fagfelt, mens den andre har ukrainsk som morsmål. Elevene som har vedtak om særskilt norsk oppgir at de trives godt på skolen. Foreldrekontakten oppleves som god. De aller fleste foreldrene kommer på møter. Skriftlig kommunikasjon fungerer godt, da vår opplevelse er at de fleste benytter programvare for oversettelse.

Voksenopplæringen (VIRK)

VIRK har per 1. november 2025 i alt ca. 160 elever fordelt på norskopplæring, mottaksklasse, forberedende opplæring for voksne (grunnskole) og individuelt tilpasset opplæring (spesialundervisning). Virk står for denne opplæringen for elever fra Risør, Gjerstad og Vegårshei. Fra våren 2024 hvor elevtallet lå på over 210, har det vært en rask nedgang. Det er særlig i norskopplæringen elevtallet synker, en tendens som sannsynligvis vil fortsette ut 2026.

Den raske økningen i elevmassen som følge av ukrainasituasjonen i 2022 var en utfordring når det gjaldt bemanning, både i undervisning og administrasjon. Rask nedgang, som vi nå ser, er også en utfordring å håndtere.

Nå er det tilstrekkelig kapasitet til de elevene som er på VIRK og elevtallet er stort nok til å kunne gi norskopplæring i relativt store og ikke alt for heterogene grupper. Det gjør at norsktilskuddet fra staten dekker det meste av denne opplæringen.

For VIRK vil det være en fordel å opprettholde et elevtall omtrent på størrelse med dagens. Skolen har lærere med lang erfaring og utdanning bl.a. i norsk som andrespråk. Dette er en kompetanse det er viktig å ta vare på siden elevtallet trolig vil få nye oppsving ved nye kriser i fremtiden. En drift med verken alt for store og eller for små klasser gir den beste kombinasjonen av økonomi og et godt pedagogisk tilbud med tilhørende gode resultater.

Et jevnt inntak av flyktninger til de 3 kommunene gir stabilitet og forutsigbarhet i voksenopplæringen. Dette gir de beste forutsetningene for god kvalitet på den opplæringen som blir gitt. Raske endringer i elevtall med mye fokus enten på å skaffe nok personal eller på nedbemanningsprosesser gir dårlige betingelser for god undervisning.

Helsestasjonen

I flyktningehelsetjenesten jobbes det etter Helsedirektoratets nasjonale veileder for helsetjenester til asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente – som er omfattende:

<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/helsetjenester-til-asylsokere-flyktninger-og-familiegjenforente>

Stor innvandring av barn/unge i 2022-2025 krever ekstra ressurser fra helsetjenesten i lang tid framover etter ankomst. Det er også svært tydelig i barnehagene og skolene våre. Særlig Risør barneskole og ungdomsskolen har fått mange nye elever på kort varsel og spredt utover i skoleårene.

Fastlegene

Vi har 6 fastleger i kommunen, hvor alle har venteliste. Det er ingen som har ledige plasser slik situasjonen er i dag, det betyr at kommunen ikke har ledig legeressurs knyttet til flyktningehelse. Selv om helsestasjon for flyktninger kan avhjelpe i mange situasjoner er det derfor behov for å se nærmere på denne situasjonen. Fastlegene er tydelige i sine tilbakemeldinger at det er behov for mer legeressurs til dette arbeidet.

Boliger

Det vil kunne bli en utfordring, slik kommunedirektøren ser det, å skaffe nok boliger. Risørs befolkning har stilt svært mange boenheter til disposisjon de siste årene og huseiere henvender seg fortsatt for utleie. Tilflytting og bosetting av flyktninger vil legge et press på et allerede stramt utleiemarked i kommunen og vil kunne føre til at utleieprisene stiger ytterligere. Kommunens boligkoordinerende enhet må fortløpende vurdere behov for kjøp av egnede boliger.

Flyktningtjenesten

Dersom vi bosetter 24 i 2026 vil det ved utgangen av 2026 være 240 flyktninger i 5-års perioden.

Dette er et høyt antall og det har til tider vært et meget høyt arbeidspress de siste årene. Integreringsarbeidet er altomfattende og utfordrende. Det planlegges for at bosettingen vil pågå gjennom hele året og det opprettes dialog med IMDi for å legge en realistisk tidsplan for bosettingen.

Vurderinger

Til tross for nevnte utfordringer mener kommunedirektøren at også Risør kommune må ta sin del av bosettingsansvaret og bør si ja til anmodningen fra IMDi om å bosette 24 flyktninger i 2026.

En bosetting på 24 flyktninger i 2026 og deretter 25 pr år i perioden, vil gi en forutsigbarhet for både flyktningtjenesten og VIRK, samt kommunens øvrige tjenester. Det kan videre bidra til en gradvis og planlagt nedbygging av tjenestene fra det nivået vi har lagt på de senere årene.

Folkehelse og levekår

Møtepunkter/treffsteder er viktig i et folkehelseperspektiv. Økt bosetting kan føre til mer liv og mangfoldighet på de arenaer hvor folk møtes. Det er et godt samarbeid mellom Frivilligsentralen, NAV og voksenopplæringen i å utvikle SEFF (Senter For Frivillighet) til et godt møtested. Det foregår også mye godt integreringsarbeid i samarbeid med flere frivillige organisasjoner, lag og foreninger.

Kommuneplan

I kommuneplanens samfunnsdel 2023 - 2035 står det: «Risør kommune har vedtatt å ta imot 70 nye flyktninger i 2023. For årene 2024 – 2027 baseres tallene på erfaringer fra før krigen i Ukraina, og vi forventer da 15 flyktninger i året. Det er ikke tatt høyde for de store flyktningetallene vi har sett i 2022 og 2023 i befolkningsframskrivingene til SSB. Det er også usikkert hvor lenge disse menneskene blir boende i kommunen vår. Vi forventer at mange ønsker å returnere til hjemlandet dersom forholdene i hjemlandet tillater det. Det er derfor vanskelig å si noe om hvordan dette vil påvirke befolkningstallet i Risør framover».

Pr i dag er situasjonen fremdeles uavklart i Ukraina, og etter en periode med noe nedgang i flyktningstrømmen til Norge, ser de nå til å ta seg opp igjen. Risør må derfor belage seg på å bli anmodet om å bosette flere enn 15 i årene som kommer.

Konklusjon

Risør kommune imøtekommer IMDi's anmodning om å bosette til sammen 24 flyktninger i 2026